

A VASUTI MUNKÁSOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK HIVATALOS LAPJA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VII., Rottenbiller-utca 1. sz., I. em. 10,
ahová minden levél és küldemény címzendő.

Megjelenik
minden héten
pénteken.

Előfizetési árak:
Egy hére — — — — — 40 (—80 kor.) | Félévre — — — — — 2.40 (4.80 kor.)
Negyedévre — — — — — 1.20 (2.40 „) | Egyes szám — — — — — .10 (—20 „
A Szövetség tagjai díjtalanul kapják.

A sóhajtástól a cselekvésig.

Mennyi ideje már, hogy a száz milliókkal dobálózó vasutak páriáinak panasza, sóhaja, siránkozása hallszik a távolba futó végtelen sinek mentén? Ki hallotta meg? Ki törődött vele? Ki vette komolyan? Olykor-olykor káromkodássá fajult egy-egy végképpen elkeseredett ember ajakán: ennek elvették a káromkodó kedvét hamarosan. Sóhajtozni, keseregni, sápitózni: azt szabad volt. A „nem szabad” szabályzatban ez nem volt megtiltva sohasem.

Egyszerre azután valami csodás varázsszó futott végig a pályákon, a legsebesebb futárvonatonál is gyorsabb iramban: „szervezkedjétek!” Ne sóhajtozzatok, ne káromkodjatok, csak szervezkedjétek, tegyétek össze erőiteket, álljatok egy táborba és magatok lesztok az urai sorsotoknak. Ne egy ember hangja emelkedjék minden felpanaszolni való dolognál, hanem ötvenezer ember: az összmunkásság legyen a tolmácsa az egyeseknek, akik önmagukban hitvány semmiségek, várfalnak nekirepülő szunyogok a kimondhatatlan hatalmu munkaadóval szemben.

És amint végigrepült a varázsige a szárnyas kerekek útján: mindenütt százával, ezrével akadtak megértői a nagy titoknak, amely felfedezte a boldogulás nyitját. Lelkes csapatok keletkeztek, akik a sóhajtozást örökre száműzték az élet harcának fegyvertárából és lázas munkakedvvel építették a szervezkedés sáncait, amelyek mögül uralkodik a munkásság a munka területén. Valóban bajosan lehetne párját találni a modern munkásmozgalom történetében, hogy ez a menyei világosságu megismerés ily szédületes rohammal vette volna be a lelkeket, mint aminőt a magyarországi vasuti munkások szervezkedése felmutat.

És az eredmény?

Ime itt van. A létező állapotok, a tarthatatlan helyzet fölött kéréletlen és teketória nélkül való kritikát kimondó országos értekezleten, amely tegnap még a büntetendő lázadás jel-

legét viselte volna magán: ma már ott volt a kormány kiküldöttje, aki a kormány üdvözlését tolmácsolta a helyzetük javítása felett tanácskozó munkásoknak. Ahol tegnap még rendőrök törtek volna be és a megtorlás korbácsát suhogtatták volna a lázadó rabszolgák feje fölött, ma elismerés és biztatás hangzott el a legfelső intéző hatalom üzenete gyanánt. Kinek a szívét ne töltene el a büszkeség gyönyörűsége, amikor munkájának ilyen kézzelfogható eredményét látja?!

Azt az emlékiratot, amelyet egy ilyen értekezlet megbízásából nyujtanak át a munkások kiküldöttjei, azt a határozatot, amelyet ilyen tanácskozás eredményeképp közölnek a felsőbbsséggel: másképpen néznek és másképpen bírálnak el odafönt az intéző körök magasságában. És nem tehetetlen emberek százalmas nyafogása, hanem egyöntetű akaratsnak parancsoló kifejezése, amelyet félretenni, semmibe venni, kenetteljes, de tartalmatlan frázisokkal elintézni nem lehetséges.

Ha van erősségünk, ha lesz a szavunknak sulya és fellépésünknek jelentősége: ezt kizárólag szervezkedésünknek köszönhetjük. S ha van gyöngeségünk, ha hézagok lesznek az eredményben: ezt annak tulajdoníthatjuk, ami még a szervezkedésünkben hiányos. Mind a negyvenezer vasuti munkásnak szívében külön szeretném felgyújtani a szervezkedési láznak olthatatlan tüzét. Anélkül, hogy áldozatot hozna, életbiztosítást csinál, aki szervezkedik. Anélkül, hogy nélkülözne érte, tőkét gyűjt, aki szervezkedik. Önmagáért, gyermekeiért, az utánunk eljövendő idők munkásaiért, az egész világért és a hazáért cselekszik üdvös, áldásos cselekedetet, aki összefog munkástársaival és szervezkedik. Minden munkás, aki a szervezetbe áll: részessévé válik egy világboldogító működésnek, amelynek ő maga aratja le legelső gyümölcsét. És minden szervezett munkás, aki a szervezetbe toboroz egy szervezetlent: oly szolgálatot tett az emberiségnek,

amelynek a bére magától hullik csakhamar az ölébe.

Amit a vasuti munkások szövetsége el fog érni: mindenki hasznát látja annak. Van-e hitvány ember, aki ezt isten kegyelméből akarja elfogadni? Akiben van becsületérzés, hogy ne tátsa a száját, amíg mások sült galambot nem röpitenek belé: az jöjjön közénk növelni erőnket, növelni szavunk sulyát és tekintélyünk erejét, amely minden vasuti munkás javára gyümölcsözik.

Dr. Kadosa Marcel.

SZEMLE.

A Máv. elnökgazgatója államtitkár.

A vasutasokat ismét nagy kitüntetés, újabb ajándék érte. Ha ez így tart, igazán nem lesz okuk a panaszkodásra, a nyomoruság hánytorgatására, a felsőbbsség mostoha bánásmódján való kesergésre. Ime, a Máv. elnökgazgatójából, aki, mellesleg mondva, valószínűleg belső titkos tanácsos és főrendiházi tag, e hét elején államtitkári címmel felruházott elnökgazgató lett. Mit jelent ez? Azt jelenti, hogy egy koalíciós kormány, mint a korona teljes bizalmát kiérdemelte a derék elnökgazgató. Az udvari vonatokat pompásan vezette a szalonkocsiból Bécsből Budapestig és Budapesttől Bécsig. Közben pedig mindig gondoskodott arról, hogy ő fellege a több órai ut alatt kellemesen szórakozzék Bécsből Budapestig és Budapesttől Bécsig. Ha az udvari vonaton kártya-partner hiányzott a paciencében, az alsóiban — ámbar a magas személyiségek még mindig felsőst játszanak — a Máv. derék elnökgazgatója szívesen, a legnagyobb hódolattal beállt harmadiknak vagy negyediknek és emellett pompásan vezette az udvari vonatot.

Igazi érdem megjutalmazásáról van hát szó, akkor, mikor Ludvig Gyula államtitkári kinevezéséről említés történik. De furcsa is volna, ha a nemzeti korszak felvirradása alkalmából, a nagy osztozkodások és jutalmazások idején a Máv. nem részesülne semmiben.

Az igaz, hogy Ludvig Gyula ur egymaga még nem a Máv. Az is igaz, hogy a Máv. nál ezer és ezer éhes gyomor vár nagyobb falatra, a nyomoruság évtizedek óta rimánkodik, a nélkülözés esztendő óta szűkül és az, amit ez a pár ezer kezű és gyomru intézmény vár, kér, rimánkodik, követel, az nem a cafrang, nem a cimkórság; nem bizony, hanem a kenyér, az a kenyér. amiről

eddig csak ígéret hangzott el, megnyugtatóképen, de egyéb semmi.

Most már azért mégis reménykedünk. Az udvar és a kormány észrevette a vasutasokat. Első lépésre államtitkárt csinált az elnökgazgatóból. Most már jövőnk mi, hiszen az érdemek jutalmazása, elismerése megkezdődött és talán azoknak is van valami érdemük a jutalmazásra, az elismerésre, akik nem vezetnek ugyan udvari vonatokat Bécestől Budapestig és vissza, hanem akik naponként millió és millió verejtékespek hullatásával járulnak hozzá ama nagy intézmény felvirágoztatásához, amelynek az elnökgazgatója v. b. t. t., főrendiházi tag és államtitkár.

Ponciustól Pilátusig.

Amikor Szövetségünk egy küldöttsége egy ízben Kossuth Ferencnél járt, a kereskedelmi miniszter ur kijelentette, hogy forduljanak az igazgatóságához, mert ő nem akar az igazgatóság feje fölött intézkedni. A küldöttség ezután Ludvig Gyula elnökgazgatónál kopogtatott be, aki viszont az üzletvezetőségekhez utasította őket. Az üzletvezetőségek egyike-másika pedig, ha Szövetségünk előterjesztéssel fordul hozzájuk, egész egyszerűen kijelenti, hogy szóba sem áll velünk.

Példa rá a Budapest jobbpárti üzletvezetőség, amelytől csak a legutóbbi napokban kapta Szövetségünk a következő ildomtalan hangu leiratot:

MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK
Budapest jobbpárti üzletvezetőség

26983.
III. szám.

A Vasuti Munkások Országos Szövetségének

Budapest.

A Budapest—Józsefváros állomáson alkalmazott raktári munkások bérének emelése tárgyában folyó évi július hó 25-én hozzánk intézett beadványára értesítjük Cimet, hogy alapszabályai efféle közvetítő szerepre nem jogosítják s ezért ilyenemű kérelmek érdemi tárgyalásába csak az esetben bocsátkozhatunk, ha alkalmazottaink azokat közvetlenül vagy szolgálati uton intézik hozzánk.

Minden az intézetten kívül álló közvetítés a szolgálati viszonyt lazítja s ez okból azt vissza kell utasítanunk.

Budapest, 1906 október 8.

Tolnay,
üzletvezető.

Igy küldik a panaszkodó és kérő vasuti munkásokat Ponciustól Pilátusig. Különösen Tolnay Kornél üzletvezető ur, akinek a szájából a vasárnapi országos értekezletünkön csak úgy ömlött a jóakaratu szóbeszéd, tűnik ki az ilyen indokolatlan és gyűlöletes ridegséggel.

Pedig egyik legfontosabb célja és hivatása Szövetségünknek az effajta közvetítés, amely egyedül alkalmas arra, hogy elejét vegye a konfliktusoknak. A Máv. érdeke maga követeli meg az ilyen békés közvetítést, mert ha a munkásokat mindenünne elutasítják, nem marad más út számukra, mint a bérharc, a sztrájk. És ha jövőben sztrájkra izgatókat keres az igazgatóság, ne Szövetségünkben, hanem az üzletvezetőségek elegáns dolgozószobáiban keresse. Például a jobbpárti üzletvezetőség legelegánsabb dolgozószobájában.

A Máv. koldusai.

Ha valamelyik bolondos anglusnak eszébe jutna olyan valamit kitalálni, ami leghamarább koldust csinál az ép emberből a munkabíró, egészséges alkalmazottból, talán a Máv.-ot találna ki. Az se tenne másként, aki olyan intézmény feltalálásán törné a kobakját, amely évtizedeken át, szépen-lassan, csendesen a fagyón, hogy ne kopogjon nagyon, a kifacsart és a legügyesebb módon hátradobott citrom mintájára kezeli a munkásait. Itt is a Máv. kapná meg a szabadalmat.

Tessék csak nézni. Szabadkai állomásunkon

történt. Karna Mihály nevű pályamunkás, aki az ácsstelepnél dolgozik, az arra sétáló főmérnök ur elébe alázatoskodik és elmondja, hogy abból a hatvan krajcár nap-számból nem bir megélni, igen jó volna, ha a főmérnök ur felemelni méltóztatna. A főmérnök ur megköszörüli a torkát, hmgét, krárog, köhint, aztán így szaval:

Fogja be a száját! Ha kevés a hatvan krajcár, hát menjen a templom sarkára koldulni!

Tyih, a kutyaafját! Ki lehet ez az öreg, öszfürtü atyafi, akivel ily hangon beszélget a főmérnök ur? Talán most jött a vasúthoz a főmérnök ur lába-kapcájának?

Nem úgy van. Karna Mihály munkástársunk már 1877. évben — majdnem harminc évvel előbb — a vasútnál dolgozott, amikor a főmérnök urnak hire-hamva se volt. A sorompó-javítást, asztal-lapok készítését, szóval az ebbe a szakmába tartozó ipari munkákat egytől-egyig Karna Mihály végezte el. Ekkor jó volt, mert a Máv. egy iparost spórolt meg rajta. És spórolta harminc éven át.

Most, amikor Karna Mihály előregedett, mikor harminc évi szolgálat után azt merészeli kérni, hogy a napi bérét, a hatvan krajcárt, emeljék fel egy pár fillérrel, azt vágják a szemébe, azzal fizetik ki, hogy menjen a templom sarkára koldulni.

Hát eredj oda, öreg Karna Mihály. Azt mondják, hogy a templomban az irgalmas-ság istene lakik, aki megszanja a nyomorultakat és letörli a szenvedők könnyeit, tehát nem mégysz rossz helyre, öreg Karna Mihály!

Hanem ha elfogyott az istenben való hit, ha nem bizol abban, hogy a földi hitvány-ságok-okozta keserőségeket az égiek enyhítsék; ha egyedüli reményed mégis abban van, hogy a három évtizedes munkád után érdemed szerint megfizet a Máv., hát ne a templom sarkára állj, hanem a Máv. igazgatósági palotája elé és koldulj. Ha valaki szegényli, nem te lehetsz az, öreg Karna Mihály!

Szabad Iskola.

A Társadalomtudományok Szabad Iskolája névvel áldásos, becsületos intézményt létesítettek a komoly tudomány férfiai a fővárosban. Ez a szabad iskola, amelynek igazgatója dr. Jászi Oszkár, az európaszerte híres tudós, munkástanfolyamokat létesített. Ezek a tanfolyamok a tudomány minden ágából oktatják a Szabad Iskola munkáshallgatóit. Minden dícséret helyett beszél ennek a tanfolyamnak a programja. Szalay Károly, főgimnáziumi tanár, csillagászatról és földtanról tart 12 órát, dr. Jászi Oszkár, igazgató, 12 órán át „A munka és a munkásosztály története” címmel tart előadást, Teöke Andor, tanár, 6 órán át tart művészet-történeti oktatást, dr. Becheft Armin, egyetem tanár, a munkás-egészségtant adja elő 6 órán, Biró Lajos, a Budapesti Napló szerkesztője, a modern szépirodalmat ismerteti 6 órán, végül dr. Székely Imre, ügyvéd, a munkások jogáról tart 6 előadást.

Azt hisszük, az összes céltudatos vasuti munkások örömmel fognak értesülni arról, hogy ezeket a tanfolyamokat öt vasuti munkástársunk is hallgatja, akiknek így módjukban lesz tudásban meggazdagodva szolgálni a közös ügyünket.

Győztek a gyomaiak.

A gyomai pályamunkások, mint lapunk utolsó számában részletesen megírtuk, sztrájkba léptek, mert amugy is silány napi-bérükből az üzletvezetőség rendeletére 20 fillért levontak. A sztrájkolók egy küldöttsége, Szövetségünk közvetítésével csütörtökön Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszternél járt, s teljes kiméletlenséggel felelt a küldöttség panaszára. — A Dunából vegyem a pénzt? — ez volt a miniszter ur válasza a szegény pályamunkások jogos és

szerény kérésére. Ez a kifakadás még szállóige lesz a vasutasok körében.

Másnap Ludvig Gyula elnökgazgató adta elő a küldöttség panaszát. Az elnökgazgató ur már más hangon beszélt a sztrájkolókkal és az ügy igazságos elintézését ígerte meg, mire a küldöttség tagjai megnyugodva utaztak haza.

Most azt az örvendetes hirt kapjuk Gyomáról, hogy a sztrájkolók teljes diadalt arattak és az üzletvezetőség a megvont 20 fillér bérjavítást ismét megadta. Ez az eredmény mindenesetre a sztrájkban állott pályamunkás testvéreink példás összetartásának és annak köszönhető, hogy a vasúti munkások az egész országban céltudatosan szervezkednek.

Alkalmoszerűnek tartjuk itt fölhívni a Máv. igazgatóságának a figyelmét a többi pályamunkások, különösen a gödöllői, szolnoki és ujvidéki o. m. munkásainak a panaszaira. Ajánlatos lesz ezeknek a pályamunkásoknak a keserves sérelmeit idejekorán orvosolni, nehogy a kellemetlen meglepetések megismétlődjenek.

Az utolsó órában.

Kötelességet teljesítünk, amidőn összes munkás- és kartársainkat arra figyelmeztetjük, hogy október végén lejár a határidő, amely alatt a szentkoronás szövetségből kiléphetnek olyanformán, hogy január elsejével megszűnik tagságuk. Ha október végéig ajánlott levélben a kerületük elnökségénél, vagy a központi vezetőségénél be nem jelentik a kilépést, akkor az egész jövő esztendőben nem léphetnek ki és nemcsak az idén, de az egész jövőendő esztendőn át hivatalból levonják tőlük a tagsági járulékot.

Akik a másik szövetségben nem találták meg azt a független és céltudatos szervezetet, amelyet vártak és át akarnak lépni a Vasuti Munkások Országos Szövetségébe, ne mulasztják el ezt még októberben megtenni, különben akarattuk ellenére is tovább kell adózniuk a zsirondistáknak.

Testvérek vagyunk!

Ritka szép és jelentőségében nagyértékű ünnepély színhelye lesz vasárnap, november 3-án, Zágráb. Zágrábi szervezetünk rendezi az ünnepélyt, amely azzal fog kiválni a hasonló és minden esetben szép célt szolgáló mulatságok tarka sorából, hogy ezen tüntetően nagy számban fognak résztvenni a fővárosból és egyéb városokból a magyar vasutasok. A horvát és a magyar ajku vasuti munkások testvériességének a jelképezője lesz ez a zágrábi ünnepség. Azt fogja dokumentálni, hogy a szenvedésekben és a jobb jövőért folyó harcban egymásra utalt vasuti munkások a legtisztább erkölcsi szövetkezésben, a bajtársi szeretetben találkoztak. Kifejezője lesz annak a nagy, meggyőződéssel teli szónak, hogy: *testvérek vagyunk!* És annál nagyobb a jelentősége ennek a demonstrációnak, mert abban az országban, ahol politikai divat a magyargyűlölet, horvát testvéreink is tüntetni fognak magyar testvéreik mellett.

Hej, sarkantyus, sujtásos hazafiak, akik bennünket nemzetköziséggel vádoltak! Csináljátok ezt utánunk. Ti gyűlöletet prédikáltok és gyűlöletet arattok. Mi testvériséget hirdetünk és szeretetet aratunk. Ti megvetetté, gyűlöltté teszitek a magyart, mi szeretetet és becsületet szerzünk neki: mi, a vad nemzetköziek.

A zágrábi testvéri összejövetelt pedig büszkeséggel és melegen köszöntjük!

Vasutassors.

E hó 13-án, délután, a 2 órai dunakeszűi személyvonat elgázolta és izékre szakította Bató András pécsi születésű, 36 éves, nős máv. munkást. Persze az utólagos nyomozás kiderítette, hogy a munkás saját vigyázatlansága következtében járt szerencsétlenül, mert látva a közelgő vonatot, át akart futni a síneken.

Az országos vezetőségi értekezlet.

Vasárnap, e hó 14-én tartotta meg Szövetségünk az országos vezetőségi értekezletet, amelynek feladata volt első sorban a kormányhoz intézett emlékiratunk letárgyalása, továbbá a munkásbiztosításról beterjesztett törvényjavaslatához való állásfoglalás, végül Szövetségügyek elintézése. Az országos értekezlet jelentőségével lapunk vezetőhelyén foglalkozunk. A következőkben az értekezlet lefolyásáról számolunk be. Az értekezlet komolyan és méltóságteljesen, legjobb tudása és meggyőződése szerint végezte feladatát. Minden egyes felszólaló a legnagyobb erkölcsi komolysággal szólott hozzá az egyes kérdésekhez. Sajnos, lapunk szűk tere következtében csak az előadók beszédét, mint a legfontosabbakat, ismertetjük kellő részletességgel.

Az értekezlet megnyitása.

Az országos vezetőségi értekezleten a központi vezetőség tagjain kívül megjelent 56 helyi csoport képviselőjében 95 vezetőségi tag, azonkívül megjelent a kormány képviselőjében Tolnay Kornél üzletvezető ur, a vasuti és hajózási főfelügyelőség képviselőjében Zelovics Kornél főfelügyelő ur és a szakszervezeti tanács képviselőjében Rády Sándor munkástársunk.

Kiss Miklós elnök üdvözlö a megjelenteket s miután rövid, lendületes szavakban vázolja az összejövetel célját s annak rendkívüli nagy fontosságát, az értekezletet megnyitottnak nyilváníta.

Utána Rády Sándor a szaktanács üdvözlét tolmácsolta, majd lelkes felhívást intéz a megjelentekhez, hogy a külső munkások harcában álljanak a vasuti munkások is küzdő testvéreik mellé. A szakszervezeti tanács nevében kijelenti, hogy Magyarország összes szervezett munkássága a vasuti munkások háta mögött áll. Felkéri a jelenvölteket, hogy bátran, férfiasan nyilatkozzanak. (Eljenzés.)

Tolnay Kornél üzletvezető ur üdvözlö ezután az értekezletet a kormány nevében. Remélem, — ugymond — hogy a munkásság, mint a legelső osztály, kellemesen fog eszalódni a kormány intézkedéseiben s meg fogja találni a védelmet a kormánytól, mely több, mint 3¹/₂ milliót állított be a vasutasok anyagi helyzetének javítására. Ez az összeg a következő célokra fog szolgálni: 960.000 korona a munkás napibér javítása, 1.000.000 korona a többi alkalmazott részére, 1.000.000 korona a többi kiadás, 300.000 korona a pihenési idő helyettesítésére; hogy a pályőrök külön státuszba jöjjenek 200.000 korona, a szabadság rendezésére 190.000 korona. Nem állítom, hogy ezzel a sebék egyszerre orvosolva volnának. Ily nagy munka megoldásához idő, mód, alkalom kell. A kormány már is felkereste az összes szövetségeket, hogy pragmatikát dolgozzanak ki. Az értekezletnek szeretetet, boldogságot és teljes sikert kíván.

Elnök válaszában konstatálja, hogy a vasuti munkások szövetsége ez alkalommal is mellőzve lett.

Csomor Gyula (Debrecen) napirend előtt interpellál, vajjon az értekezletre meghívták-e Vörös László volt kereskedelmi minisztert, a szövetség tiszteletbeli tagját? Elnök felvilágosító szavai után áttér az értekezlet a napirend első pontjára.

Az emlékirat.

Előadó Pászthy Károly munkástárs volt, aki nagy tetszéssel fogadott beszéddel vezette be az emlékirat tárgyalását. Mielőtt — ugymond — felolvasná a benyújtandó emlékiratot, a vasuti munkásságnak, különösen pedig a pályaraktári, szertári munkásoknak és kocsitisztítóknak sanyaru helyzetét ecseteli, hasonlítván őket egy gondozatlan

subához, melyet az évtizedes nemtörődöm-ség molya teljesen kirágott. Majd kérdést intéz, hogyan lehet 3¹/₂ millióval operálni, amikor a Vasuti és Hajózási Klub, amelyről nem mondható, hogy nem ismeri a vasutas viszonyokat és a Máv. kasszájának minden sarkát, 11 milliót irányzott elő? A tizenkettedik óra ütött, itt mentőkre, még pedig automobilon vágatókra van szükség, mert a beteg: a vasuti munkásság, az éhhalál utolsó perceit éli.

Áttér az emlékirat ismertetésére, amely pontonként olvastatott fel és tárgyalatott.

A vita.

Az emlékiratot külön egész terjedelmében ismertetjük és azért itt pontonként nem soroljuk fel. Nagy része vita nélkül fogadtatott el, de számos pontnál beható, alapos vita fejlődött ki és öröm volt hallgatni a vidéki vezetőségi tagok buzgalmaról és ügyszere-téről is tanuskodó felszólalásokat. Több pontnál módosítást fogadott el az országos értekezlet.

Szeitz Lajos (Pécs) a véglegesítés pontjánál kérde, betegség esetén mily fizetés nyújtatik.

Elnök kijelenti, hogy ugyanazon jogokat (egy évig fizetés) kívánunk, mint a kinevezettek.

Az évi szabadságra vonatkozólag Mező Lászlóval egyetemben jelenti, hogy a főnökök részéről sok a visszaélés s ugy más, valamint ezen rendelkezések is van egy passzusa (különös méltánylás stb.), melybe belekapaszkodhatnak. — Albrecht Lajos (Miskolc) 3 fegyelmi bírósági tag helyett 10 tagnak a megválasztását kéri, kikből 3—3 mindig sorshuzás útján volna kiküldve. — Bürger Mór (Ruttká): A véletlen esélynek tesszük ki a fegyelmi bíróság alakulását, azért nem helyesli. — Garai Armin (Budapest) közvetítő indítványt terjeszt elő: 3 póttaggal kéri kiegészíteni a bíróságot.

Vanicsek Győző (Zágráb). Az egészségügyi rendszabályokhoz a személyzet közül mentőnek alkalmazását kéri beiktatni. Garai indítványozza, miután a segélynyújtásra vonatkozó szerek tartása elő van írva, képeztessenek a munkások soraiból mentők. Egyhangulag elfogadtatott.

Szeitz Lajos (Pécs) a munkaidő tárgyalásánál 1 és fél órában kéri az ebéidő megállapítását. Hozzá szóltak: Terebes János (Kisvárd), Pados Viktor (Kaposvár), Horváth és Pohánka (Nyugoti pályaudvar), Molnár Ede (Pozsony), mindannyiuk azon értelemben, hogy az ebéidő nagysága a helyi viszonyoktól függ s ez házilag is elintézhető.

Az átmeneti intézkedéseknél Pados Viktor (Kaposvár) a fővárosban ujonnan összeállított árszabálynak vidéki műhelyekbe való megküldését kéri. Elfogadtatott.

Oszlovszki (Orsova) a szabadjegy pontjánál a pályamunkások részére is bevásárlási könyvet kér. Elfogadtatott.

A pályamunkások munkarendjére vonatkozólag Keller János (Noskovec) azt kéri, hogy minden előmunkásnak adassék egy-egy munkarend. Elfogadtatott.

Spitzer Lázár Lajos (Északi főműhely) indítványozza, hogy a munkaárakra vonatkozó árszabály függesztessék ki. Pászthy válaszában nem találja célszerűnek, mert oly terjedelmes, hogy a műhely falai teljesen be volna véle takarható. Kiss Miklós elnök: Ha tilos stb. könyv adható — nem látom be — ugymond — miért ne lehetne egy árszabálykönyvet is szakmánként egybekötve amazokkal, minden egyes munkásnak adni. Ezt indítványképpen is kimondván, elfogadtatott.

Pohánka, Andrasovits, Csomor, Österreicher, Tóth, Ripp Ferenc és Katona Lajos munkástársak a raktári munkások nevében már az átmeneti intézkedésnél is az akkordmunka eltörlését kéri. Elfogadtatott.

Vanicsek munkástárs a nyugbérpénztár pontjának 10-ik sorában a napibér szó helyett napikereset beiktatását javasolja. Elfogadtatott.

Ezután elnök a szatmári munkástársaink alábbi táviratát olvasta fel:

Örömmel üdvözlünk a mai napon, tagtestvéreink. Szívvel-lélekkel veletek vagyunk. Testvéri szeretettel

a szatmári helyi csoport vezetősége.

Majd bejelenti, hogy a Szent Korona Országos Vasutas Szövetsége elnökségétől értesítés jött, hogy elfoglaltságukkal kimentik távolmaradásukat. Ezután az értekezlet délután 3 óráig felfüggeszti.

Délután.

Elnök a folytatólagos értekezletet megnyitja, kéri a felszólalókat röviden szóljanak a tárgyhoz, hogy az értekezletet a mai nap folyamán befejezhessük.

Ludvig József (Pécel) indítványa, hogy az idős saruállítók is tagjai lehessenek utánfizetéssel a nyugbérpénztárnak, továbbá, hogy a kocsitolók, gépkísérők, saruállítók vízmentes köpenynyel, félcisima szárral látassanak el. Nagy Kálmán (Piski) az értesítőket kéri a váltóörök, kocsitolók stb. kategóriájába besorolni.

Mindhárom indítvány elfogadtatott.

Farkas Izor jelenti, hogy egyes szolgálati ágak s idegen vasutak megbizottai azon kérelemmel fordultak hozzánk, hogy kívánságaikat foglaljuk a mi emlékiratunkba.

Elnök határozatilag kimondja, hogy ezeket a kívánságokat foglalják sürgősen megbizottai irásba, hogy a miénnel egyetemben az illető fórum elé juttathassuk. Erre nézve megbizást kér a központi vezetőség részére, hogy ezeket a kívánságokat nagyobb küldöttséggel juttassa rendeltetési helyükre.

A megbizás megadtván Csomor Gyula záros határidőhöz kéri köttetni kérelmeink teljesítését.

Hosszabb megkapó beszéd után Padlos Viktor kéri a megjelenteket, hagyjunk fel a panaszokkal, ehelyett bizzuk meg a küldöttséget, hogy az átmeneti intézkedések azonnal, a többi kérelmeink pedig minél előbb teljesítenek. Elfogadtatott.

Spitzer Lázár Lajos indítványozza, hogy már az átmeneti intézkedésnél ismertessék el a bizalmiférfirendszer. Elfogadtatott.

A baleset- és betegségügyezés.

A napirend második pontja következett ezután: Állásfoglalás a kormány által a baleset és betegség ellen való biztosításról benyújtott törvényjavaslattal szemben. Az előadó Farkas Izor tagtársunk volt, aki következőket mondotta:

A munkásság testi épségének, egészségének védelme érdekében Magyarországon évtizedek óta alig történt valami. Nem csoda, hiszen a szegény embereknek, a munkásoknak nincs beleszólási joguk az ország ügyeinek intézésébe. A parlamentből a nép ki van rekesztve, ott ügyvédek és mánások ülnek, olyan emberek, kiknek a munkásság ügyes-bajos dolgaikról fogalmuk sincs.

A törvénytervezetet egy ankétán tárgyalták, meghallgatták az érdekelteket, csak a vasuti munkások és alkalmazottak — akik legközelebről vannak itt érdekelve — lettek mellőzve.

Azt mindenki tudja, hogy ha e javaslat a legtökéletesebb lenne, ha a munkás emberek életének, egészségének védelmére a legtökéletesebb védőintézkedések tétetnének, baleset, betegség mindig elő fog fordulni. A munkásság álláspontja az, hogy követtessék el minden lehető, hogy baleset, betegség minél ritkább legyen; mindent el kell követni a dolgozó emberek testi épségének védelmére. Hogy ezen a téren milyen kevés történik, a Máv-nál levő állapotok bizonyítják. A fűtőházak bejárói keskenyek, a baleset gyakori; nincs átjáró hid, az alkalmazottak kénytelenek a vágányon keresztül járkálni, nincs leeresztő kémény a fűtőházakban s a füst tönkre teszi az ott tartózkodók tüdejét, a szőnyegek teli megszáradt köpettel, minden óvintézkedés nélkül lesznek kiporolva.

A raktáriak, kocsitolók stb. alkalmazottak 24—36—40 órai szolgálatot tesznek egy-

huzamban. A laktanyákban alig kel fel az egyik csapat az ágyból, a még meleg ágyba már mások fekszenek bele. A kovácsműhelyekben a tűz felett nincs kémény stb. Ezt mind az iparfelügyelőnek, a vasuti és hajózási főfelügyelőnek tudni kellene, de ezek az urak nem értenek hozzá és nem is törődnek mind ezzel. És ezeket az urakat bizza meg továbbra is a törvényjavaslat a felügyelettel. De van még más baj is fölösen. Sokáig, ha valakit baleset ért, pörölhetette a Máv.-ot kártérítésért, támaszthatott igényt a nyugbér, a nyugdíjpénztárral szemben. Ha e javaslat törvényerőre emelkedik, *Oda lesz mindeme jogunk.* Ezzel szembenteljes munkaképtelenség esetén kapjuk évi keresményünk 60%-át, teljes gyámoltalanság esetén, pl.: ha valakinek mindkét keze hiányzik — 100%-ot.

De vajjon mit nevezünk teljes munkaképtelenségnek?

Mi történik azokkal, kik nem munkaközben ért baleset? Vajjon, ha valakit munkába menet vagy jövet ér baj, lefagy a lába, sérvet kap, lesz-e kártalanítva? Erről a törvényben egyenesen nincs szó, ez a választott bíróságra lesz bízva.

Az országos munkásbiztosítási pénztár szervezetének ismertetése után *Farkas* munkástárs a Máv. betegpénztár gazdálkodása révén bizonyítja, hogy mire vezet a paritásos képviselet. És ilyen képviseletet akar a törvényjavaslat a pénztár minden szervében megvalósítani.

Beterjeszti ezután a következő határozati javaslatot:

Határozati javaslat.

A Vasuti Munkások Országos Szövetségének 1906 október hó 14-én Budapesten, a keleti pályaudvar tanácstermében tartott országos vezetőségi ülése kimondja:

I. Sajnálatlall állapítja meg, hogy a kereskedelmi miniszter ezen törvényjavaslat megvitatására egybe-hívott ankétre a legközvetlenebbül érdekelteket, a vasuti alkalmazottakat nem hívta meg és így a vasuti alkalmazottak érdekei nem is részesültek szakszerűt képviseletben.

II. A magyar királyi kereskedelmi miniszter által az országgyűlés elé terjesztett, az ipari, gyári és kereskedelmi alkalmazottaknak betegség és baleset ellen való biztosítására vonatkozó törvényjavaslat csak akkor felelhet meg igazán céljának, ha annak igazgatóságában és minden szervében a tagok kétharmad képviselettel bírnak.

III. Miután a benyújtott balesetbiztosítási törvényjavaslat a vasuti munkások és alkalmazottak meglévő jogainak esorobítását jelenti, a törvénynek olyképp való módosítását kívánja, hogy munkaképtelenség esetén a kártalanítás összege száz százalékban állapíttassék meg.

IV. Miután ez a törvényjavaslat azáltal, hogy balesetkártérítést nyújt, a Máv. nyugbér- és nyugdíjpénztárának terhein könnyít, szükséges ennek folytán a nyugbérpénztár és nyugdíjintézet szervezetének olynemű megváltoztatása, amely vagy a tagjárulékot szállítja le, vagy pedig a nyugbért emeli fel.

V. A munkás testi épségét, egészségét pénzzel pótolni nem lehet, követtessék el tehát minden a betegségek és balesetek elhárítására. Evégből szerveztessék egy, a Máv.-tól teljesen független, az alkalmazottak által választandó egészségügyi felügyelő bizottság, kapcsolatosan a királyi iparfelügyelőséggel.

A felügyelő bizottság működési köre terjedjen ki a munkahely, a mosdó, étkező, hálólhelyiség, laktanya, a Máv. által bérebeadott lakás és minden oly helyre, ahol az alkalmazottak tömegesen tartózkodnak vagy dolgoznak.

A bizottság vizsgálja meg, hogy megtétettek-e mindazon intézkedések, melyek a munkások életének és egészségének megóvására és a balesetek elhárítására szükségesek.

VI. Megbizza az értekezlet a Szövetség központi vezetőségét, hogy a törvényjavaslat képviseleti tárgyalásánál tegye lehetővé, hogy a vasuti alkalmazottak érdekei is szóba kerüljenek.

Az országos vezetőségi értekezlet a határozati javaslatot egyhangulag elfogadja.

Utána dr. *Kadosa* Marcell szólalt föl és beható beszédben éles, de tárgyilagos bír-

lat alá fogja a benyújtott törvényjavaslatot. A javaslatban tervezett balesetbiztosítás való-ságos csapás a munkásságra, amelynek a helyzetét valóssággal kötséggelbeejtővé teszi.

Szövetségügyek.

Az országos vezetőségi ülés ezután áttért a napirend harmadik pontjának: a *szövet-ségügyek* tárgyalására. Ennek a pontnak a referense *Cservenka* Miklós tagtársunk volt, aki lelkes figyelem közepette mondta el előadói beszédét.

Cservenka Miklós: Három-négy hónapja csak, hogy a vasuti munkások a szövetségük révén megismerhették egymást, hogy megtudták, milyenek a munkásviszonyok Fiumében, Temesvárott, továbbá milyen körülmények közt dolgoznak a vasuti munkások a Máv.-nál, a déli, a kassa-oderbergi s a szamosvölgyi vasutnál. Megemlítésre méltó, hogy itt ma már egy 20.000 tagot számláló szövetségnek az országos vezetősége értekezik, mely a hosszú elnyomatást, a kétségbeejtő szomorú anyagi helyzetüket egész fegyelmzett komolysággal tárgyalja. Nincsen a vasuti munkások szövetségén kívül még egy olyan szövetség Magyarországon, melynek olyan bajokkal kellene megküzdeni a vidéki helyesoportokkal, az adminisztrációval, az olvasás és írás tudásának hiya folytán, mint nekünk. Mi törvényes ellenőrzés alatt állunk s kötelességünket meg kell ten-nünk minden áron. — Azért tehát forduljanak munkástársaink a vidéken, ahol az adminisztrációt nem tudják végezni, a kint dolgozó munkásokhoz; hogy önök nem tudnak írni és olvasni, nem az önök szégyene, és ők szívesen fognak segédkezet nyújtani.

Az egyes budapesti napilapok azou állítása, hogy mi ma kimondjuk a sztrájkot, nem történt másért, mint hogy azt látják szomorú helyzetünknek egyetlen kivezető utjával. Mi a magunk részéről a sztrájkot olyan fegyvernek ismerjük, amely puskapor nélkül nem ér semmit. Előbb ki kell épí-tenünk a várainkat, meg kell rakni rak-tárainkat, tanítani katonáinkat, hogy hogyan kell fegyvert fogadni. Szövetségünk legyen a mi várunk, raktárunk legyen könyvtárunk és fegyverünk legyen a tudomány.

Ahol van tudomány, ott van osztálytudat, ahol van osztálytudat, ott lesz fegyelem és ha van fegyelem, ott minden a központ utasítása szerint történik. Sajnos, de még minálunk nem így van! Mert nálunk nem értesítik a központot, vagy nagyon későn. A szuronynak két éle van, a puszka visszafelé sül el.

Történnek sztrájkok itt is, ott is, a nyomor nem fogadja az ész szavát s legtöbb-ször azt mondják a központi vezetőségnek: maguk nekünk nem parancsolnak! De mond-ják továbbá még azt is: A lakbér már oly magas, a kenyér oly drága, a hitelünk már megszünt és nem megyünk éhezve dolgozni.

Ha a gyomor befolyásolja az agyat és hiányzik a komoly megfontolás, ott a köz-ponti kiküldöttnek óriási nehéz a munkája. De ha mégis sikerül rendet teremteni óriási erőmegfeszítéssel, úgy az elismerésnek a megszokott díja az „izgatás“ vádján kívül még az is, hogy a központi vezetőség csinálja a sztrájkot!

A sztrájkokat nem mi csináljuk. Izgatás-sal pedig azért vádolják a helyesoportok elnökeit, hogy elbocsátásukkal kivégez-hessék mozgalmunkat.

De most már fel a munkára, tanuljunk, hogy helyreépíthessük az elmaradásunkat, amit hosszú évek nemtörődömségével elkövettünk.

Még sok kérdés vár megoldást s tudatlan-ságunknak eddig elég áldozatot hoztunk. A kintlévő munkásokkal együtt harcolva, teljesítsük történelmi hivatásunkat. Központ-sul ma már minden, betegsegélyző, bal-esetbiztosítás stb. Ha ma meg akarjuk vé-dení már eddigi jogainkat, úgy komolyan csak akkor leszünk képesek harcolni, ha a kintlévő többi munkástestvéreinkkel együtt fogunk osztálytudatosan haladni. Iparkod-junk osztályhelyzetünket felismerni, ha el-

jön az idő, hogy tudjuk, hová tartozunk, ne hogy saját érdekünknek ártsunk!

De lesz nekünk még egy szép köteles-ségünk: A szövetségünk címe: A vasuti munkások szövetsége. Mi evvel nem azt mondjuk, hogy ez a munkásszövetség a fizikai munkásoké csak, hanem az mondjuk, hogy a szövetség a szellemi munkásoké is! Ha mi elmentünk a pincelakásokba s fel-ráztuk a fizikai munkást a vasutnál s meg-tanítottuk osztályhelyzetének felismerésére, úgy dupla kötelességünk lesz felmenni az első, a harmadik emeletre is és felrészni az ugyanolyan mélyen alvó vasuti szellemi munkást is, hogy megismertessük velük osztályhelyzetüket. Miránk vár az a feladat, hogy a sűrű ködön keresztül vezessük őket, hogy felismerjék azt, hogy ők ugyancsak oly proletárok mint mi azzal a különbség-gel, hogy mi rongyosabbak vagyunk ugyan, de ők gazdagabbak nem csak a ruha tekin-tetébe, de rendezetlen számlákban is.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után *Keller* János a *pályőrök* sanyaru helyzetét ecseteli. Kilenc tagu családjával 270 forint évi fizetésből kell megélnie. Tiltakozik a vezetőség meggyanusítása ellen, mintha az izgatna. A nyomor izgat.

Tóth (Rákos-rendező) a rákos-rendezői tarthatatlan viszonyokat ecseteli: Kilenc kis szobában, a laktanyában 106 ember fekszik. A szobák fekhelyei, ablak-, ajtó-parkányai tele vannak férgekkel s hogy mindezzért szólni mert, üldöztetésen kellett keresztül-mennie, nemzetközi stb. jelzővel illették. Ő azonban igazságának tudatában nem törö-dött a kicsinyes gunnyal. Egyenlő az el-nyomatásunk, egyenlő, nemzetközi tehát küzdelmünk is. Indítványt nyújt be, hogy a p. munkások is kapjanak időleges szabad-jegyet.

Barcs (Székesfehérvár) a négy héttel az-előtt elkészített dv. emlékiratra vonatkozólag kér fölvilágosítást.

Farkas Izor megnyugtatta, hogy a köz-ponti vezetőséget ez irányban mulasztás nem terheli. Jelenti, hogy Ksod-isták, vala-mint a Szamosvölgyiek, formula végett emlékiratunkat kérik. Annak szíves átengede-se egyhangulag elfogadtatott.

Elnök a Szt. Korona országai vasutas-szövetségnek időközben megérkezett kikül-dötteit üdvözli, majd miután szólásra senki sem jelentkezett, záróbeszédjét mondja el. *Cservenka* Miklós frappáns, gyönyörű be-szédét méltatva, felhívja a megjelenteket, hogy tegyék meg kötelességüket minden irányban. Világosítsanak fel mindenkit. El kell jönni annak az időnek, amidőn hozzánk csatlakoznak mindannyian. Gyengék vagyunk még igaz, mindazáltal erősek, mert a mi tagjaink meggyőződésből csatlakoztak szö-vetségünkhöz. A mi tagjainkat a nyomor izzó heve, az osztályharc, az osztálytudat forrasztja egybe. Kéri a tagokat, szíveleljék meg mindenkoron a központi vezetőség ha-tározatát, hogy megmutathassuk egykoron, miszerint nemcsak fizikai, hanem szellemi munkások is vagyunk. Végül megköszönvén a szíves figyelmet, az értekezletet bere-kesztette.

Az elnök záróbeszédét lelkes éljenzéssel fogadta az értekezlet és azzal a tudattal oszlott el, hogy áldásos nagy munkát vég-zett, amelynek eredménye nem maradhat el.

Elismeréssel kell említést tennünk e helyen arról, hogy az értekezlet jegyzői tisztét *Berecz* Lajos munkástársunk nagy buzgalommal és odaadással végezte.

A *bárándi* tagtársak szintén táviratban üdvözölték az országos értekezletet és jó sikert kívántak tanácskozásainak. A távirat megkésve érkezett, azért e helyen említ-jük fel.

Munkástársak! Mindenütt, ahol megfordultok, követeljétek a Népszavát!

Emlékiratunk.

A következőkben közöljük a kereskedelmi miniszter elé terjesztendő emlékiratunkat, amint azt az országos vezetőségi értekezlet elfogadta. Az emlékirat kívánságainkat ezekben a pontokban foglalta össze:

Véglegesítés.

Aki 25-ik életévét betöltötte és egy évig ideiglenesen alkalmazva volt, feltétlenül véglegesítendő, évi fizetés, lakbérilletményvel és ugyanolyan jogokkal, mint a milyeneket a már kinevezettek élveznek.

Az egyezményes munkarendszer eltörlése és helyette az alábbi fizetési táblázat szerint történendő véglegesítés és a szolgálati évek szerint való automatikus előléptetés, ami csak akkor maradhat el, ha az illető fegyelmi bíróság által erre ítéltetett.

Ideiglenes minőségben.

Ipari munkás napibére 5 korona.
Szakbelileg nem képesített munkás napibére 3 korona.

Véglegesítéskor.

Ipari munkát végzők			Szakbelileg nem képesített munkás		
Előléptetés	Évi-fizetés korona	Lakbér	Előléptetés	Évi-fizetés korona	Lakbér
Kinevezés	1200	300	Kinevezés	900	300
2 év	1300	300	2 év	950	300
2 "	1400	300	2 "	1000	300
2 "	1500	300	3 "	1100	300
2 "	1600	400	3 "	1200	400
2 "	1800	400	3 "	1300	400
3 "	2000	400	4 "	1400	400
3 "	2200	500	4 "	1600	400
3 "	2400	500	4 "	1800	400
3 "	2600	500			
3 "	2800	500			

A jelenleg alkalmazásban levő munkásokra nézve állapítsák meg, hogy hány éve van a Máv.-nál alkalmazva és ehhez képest véglegesítsenek a fenti táblázat szerint az *eltöltött szolgálati idő figyelembevételével*.

Ha valamely munkásnak jelen keresete nagyobb volna, mint az eltöltött évei után illetné, úgy az illető az előző év keresetének arányában (10 órai munkanapot véve alapul) osztassék előző évi keresetének megfelelő osztályába.

Ha azonban előző évi keresete a fenti fizetési táblázat legmagasabb osztályát is meghaladná, úgy ezen különbözet munkapótlék címén fizetessék ki.

Bizalmiférfiak.

A Máv. mint munkaadó és az alkalmazottak közötti egyetértés fejlesztése és fentartása szempontjából a bizalmiférfi-rendszer meghonosítását kérjük a következőképpen:

Mindenütt, ahol százon felül vannak munkások és alkalmazottak, minden 50 alkalmazott után azok soraiból egy évi időtartamra 1—1 bizalmiférfi választassék; ott, ahol száznál kevesebben vannak, minden 25 munkás vagy alkalmazott után választandó 1—1 bizalmiférfi. A fennmaradó töredék egészen tekintendő és még egy bizalmiférfi választására jogosít. Ahol 25-nél kevesebb az alkalmazottak száma, egy bizalmiférfi választanak. A bizalmiférfiak hatásköre: a munkásoknak, illetve alkalmazottaknak minden panaszát és kívánságát a szolgálati főnök, esetleg az üzletvezetőség vagy az igazgatóság elé terjeszteni. A bizalmiférfiak a főnökség által minden esetben meghallgandók, ha a munkások vagy alkalmazottak ügye és érdeke forog szóban. A bizalmiférfiaknak joguk van fontos ügyek megbeszélése céljából az alkalmazottakat értekezletre összehívni.

Ezen bizalmiférfiak megbízóik érdekében kifejtett működésük miatt ne legyenek megrendszabályozásnak kitéve.

Évi szabadság.

Minden munkásnak és alkalmazottnak évenként 2 hét, 10 évi szolgálat után 3 hét,

20 évi szolgálat után 4 heti szabadság adandó az illetmények teljes élvezése mellett, ami senkitől meg nem tagadható.

A szabadság bármily részletekben is kérhető.

Fegyelmi bíróság

Ha valamely munkás vagy alkalmazott vétséget követ el, fegyelmi bíróság elé állítandó.

A fegyelmi bíróság álljon a munkások vagy alkalmazottak által a saját soraikból egy évi időtartamra választott 3 rendes, 2 póttagból és az igazgatóság vagy az üzletvezetőség által kiküldött 3 tagból. A bíróság elnökét az igazgatóság vagy az üzletvezetőség küldi ki, azonban más szolgálati helyről, mint amelyhez a fegyelmi bíróság elé kerülő munkás vagy alkalmazott tartozik, de szavazategyenlőség esetén az enyhébb ítélet alkalmazandó. Minden ítélethozatal titkos szavazás útján ejtessék meg.

A büntetésből való elbocsájtás esetei.

Oly munkás és alkalmazott, ki egy év óta áll az intézet szolgálatában, csak az alantabb megjelölt okokból hozott fegyelmi bírósági ítélet alapján bocsájtatható el:

Ha valamely aljas vagy becsúszott követ el;

ha közveszélyes cselekmény vagy közveszélyű avagy haszonlesésből származó ügyből kifolyólag jogerősen elítéltetik;

ha szándékosan az üzembiztonságot, valamint a maga és mások testi épségét veszélyezteti;

ha 14 napon túl igazolatlanul a munkából, illetve szolgálatból elmarad.

Munkahiány folytán senki el nem bocsájtatható

Szolgálati vétségek.

A rendbüntetés eltörlendő és minden szolgálati vétség a fegyelmi bíróság elé tartozik.

Bánásmód.

A főlebbvalóknak nem szabad a munkásokat és alkalmazottakat szidni, velük gorbáskodni, valamint tilos a munkásoktól pénzt kölcsönözni, tőlük jótállást vagy bármiféle ajándékot elfogadni. Ez a feljebbvalók részéről szolgálati vétséget képez.

Heti szünnap.

A vasárnap, továbbá azok a napok, melyek a naptárban piros betűkkel vannak jelölve, munkaszüneti napoknak tekintendők. Munkaszüneti vagy pihenő napon a munkás semmiféle munkát végezni nem tartozik. Ha az üzem feltétlenül megkövetelné vasárnap, pihenő napon, vagy a naptárban piros betűkkel jelzett ünnepnapokon a munkálkodást, akkor ezért 50% pótlékkal való különfizetés jár.

Ott, ahol a folytonos szolgálat, forgalmi akadály vagy az ügyeletes szolgálat ezt meg nem engedné, ott a pihenő valamely hétköznap adandó meg, azonban a pihenőnapnak minden második héten így is vasárnapra kell esnie.

Egészségügyi rendszabályok.

Létesítsen a Máv. mint munkaadó minden műhely, fűtőház, laktanya, nagyobb raktár, szertár és állomás területén tisztasági fürdőket, ahol úgy a munkás, mint az állomási és forgalmi szolgálatot végző személyzet legalább hetenként egyszer díjtalanul megmosakodhassék.

Közegészségügyi szempontból minden oly helyen, ahol a munkások tömegesen dolgoznak, a létszámnak megfelelő rendes mosakodó- és étkező-helyiségek állíttassanak fel.

Ott, ahol laktanyák vannak, történjék gondoskodás, hogy azok étkező- és mosdó-helyiséggel láttassanak el. A laktanyák nagysága a munkások számával arányos legyen, azok feleljenek meg az egészségügyi követelményeknek, naponként tisztogattassanak külön e célra alkalmazott munkaerőkkel.

Egy helyiség átengedendő, ahol a munkások ruhájukat tarthassák és pedig lehetőleg zárható szekrényekben.

Minden munkahelyen egy mentő-táska legyen, ellátva kötszerrel.

Az első segély adására munkások legyenek kioktatva.

Egészségügyi felügyelet.

A Máv.-tól, mint munkaadótól teljesen független és az alkalmazottak által választott egészségügyi felügyelő bizottság szervezendő, a kir. Iparfelügyelőséggel kapcsolatosan. A felügyelet terjedjen ki a munkahelyekre, a mosdó-, étkező- és hálólhelyiségekre és laktanyákra, a Máv. által bérbeadott lakásokra és minden oly helyre, ahol az alkalmazottak nagyobb számban együtt tartózkodnak.

Munkaidő.

A napi rendes munkaidő 9 órában állapíttassék meg.

Ott, ahol a szolgálat folytonosságot igényel, az 14 órán túl terjedő ne legyen, de ezen szolgálat után 24 óra pihenő adassék.

Ha az üzem feltétlenül a rendes időn túl való munkálkodást megkívánná, úgy az illető, fizetési táblázata arányában, különóradíjat és ahoz 50% forgalmi akadályok elhárításakor pedig 100% pótlékban részesíttessék.

Kiküldetés.

Kiküldetéskor — ha a munka a beosztási helytől 3 kilométeren túl végeztetik — a fizetéshez 50% pótlék fizetendő.

Kifizetés.

Fizetéskor minden munkás és alkalmazott fizetési bárcát kapjon, melyen fel legyen tüntetve, hogy ki mennyit keresett és milyen címen mennyit vonnak le.

Szabadjegy.

A munkások egy évi szolgálat után szabad utazásra jogosító arképes igazolványt kapjanak. Feleségüknek és kiskorú gyermekeiknek évenként 4 szabad- és azonfelül mint eddig: féláru jegy adassék.

Tüzelő- és világító-anyag.

A kedvezményes fa és szén ára havi kis részletekben is legyen fizethető.

Minden állomáson az alkalmazottak létszámának megfelelően legyen tüzelő-anyag raktáron.

Kedvezményes áru világító-anyagban a munkások is részesíttessenek.

Átlépés a Máv. szolgálatába.

Az állami vasgyárakból a Máv. szolgálatába közvetlenül átlépő munkásokra vonatkozó, a Máv. hiv. lapjában 1906 március 29-én közölt miniszteri rendelet szigorú végrehajtását kérjük.

Megüresedett állások betöltése.

Minden megüresedett szolgál, gyakornoki és altiszt állásnak betöltésére elsősorban a már a Máv.-nál alkalmazottak szólitandók fel.

Munkaházak.

Építtessen a Máv., mint munkaadó, modern, az egészségügyi követelményeknek megfelelő munkaházakat és bocsássa azokat mérsékelt házbér ellenében a munkások rendelkezésére.

Műhelyrend.

A műhelyrend a fegyelmi bíróság intézményének stb. életbeléptetése által változtatást igényelvén, annak megfelelően módosíttassék.

Katonai szolgálat.

A Máv.-nál kitanult vagy legalább egy évet eltöltött munkások — ha katonai szolgálatra behivatnak — szabadságoltatáskor a szolgálatba újból visszavéttessenek.

Fegyvergyakorlatra bevonult munkások és alkalmazottak a gyakorlat idejére teljes keresetüket kapják.

Átmeneti intézkedések.**Munkabér.**

Egyezményes munkát végzők részére 20% alpbér- s ennek megfelelőleg ugyancsak 20% munkaár-emelést kérünk. Ipari munkát végző egyezményes munkások minimális alpbére 3 koronában állapítottassék meg.

A napibérben dolgozó ipari munkát végzők részére is 20% béremelést azon kiegészítéssel, ha keresetük 5 koronánál ezen 20% béremelés dacára is kisebb volna, napibérük, a már esetlegesen meglévő pótilletményének meghagyásával, 5 koronára egészítettessék ki.

Az egyéb, nem ipari munkát végzők részére ugyancsak a fenti 29% napibéremelést kérjük s ha ezen béremelés dacára is keresetük 3 koronánál kisebb volna, az ezen összegre egészítettessék ki.

Beteg munkások elbocsajtása.

Mindazon munkások, kiknek hosszabb betegségük folytán táppénz-igényjogosultságuk megszűnt, egy éven belül a szolgálatból elbocsajthatók, illetve a létszámból törölhetők ne legyenek.

Az egyes szolgálati ágak speciális kérelmei.**Pályamunkások.****Munkaidő.**

A munkaidő a rendes beosztási helyen való jelentkezéstől számítottassék. Ha korábban kell elindulni, akár vonaton, akár hajtányon, akár gyalog, vagy ha későn érkezhetnek csak vissza, az így eltöltött munkaidő tulidőnek tekintendő. A szerszám be- és kivitele a rendes munkaidőn belül történjen.

Kiküldetés.

Kiküldetéskor — ha a munka a beosztási helytől 3 kilométeren túl vagy más pályafelügyelő területén végeztetik — a fizetéshez 50% pótlék fizetendő.

Feles munka.

Az ugynevezett feles munka lehetőleg korlátoztassék.

Ha esőzés miatt napközben a munka megszakítható, azért az egész napibér számítottassék.

Szabadságolás.

Ha a munka csökken — minden szerzett jog és kedvezmény épségben tartása mellett — elsősorban a szolgálati időre legfiatalabb munkás szabadságolandó és ha munkaerőre szükség van, a legidősebb munkások hivandók be elsősorban.

Munkabér.

A munkabér tekintetében hivatkozunk az átmeneti intézkedések idevonatkozó pontjára, azon kiegészítéssel, hogy a pályafentartási előmunkások legkisebb napibére 3 korona 40 fillér legyen.

Kifizetés.

A kereset kifizetése rendszeresen havonként kétszer, azaz: 15-én és elsején történjen.

Ügyeletes szolgálat.

Az éjjeli ügyeletes szolgálatáért a napibér fele járjon ki.

Az ügyeletesek, bármily rövid ideig tartó munkára is küldik ki, az egész napibért kapják.

Ha pedig nincsenek ügyeleteségi szolgálatra beosztva, a rendes munkaidő letelte után haza, vagy pedig oda mehessenek, ahova a munkások akarnak.

Ugy a köd-óri, mint minden szolgálati idő, mely akár éjjel, vagy nappal végzett 10 órai munka után követeltetik — tulidőnek tekintendő.

Köd-óri szolgálathoz kapjon mindenki meleg irha-subát és csizmát.

Szabadjegy.

Azon munkások számára, kik nem a beosztási helyükön laknak, időleges szabad-

jegyvet és ha kell, bevásárlási könyvet kapjanak.

Az időleges szabadjegyre nem jogosult munkások pedig a hét közepén is kapjanak egy hazautazásra jogosító igazolványt.

Védházak.

A vonalon dolgozó munkások részére védházak építendők, úgy berendezve, hogy ott esetleg éjszakára is megpihenhessenek. Ahol az lehetetlen volna, 1.20 korona hálópénzt kérünk.

Magánmunkák eltiltása.

Ugy a szolgálati, valamint szabad időnkben feljebbvalóink részére végzendő magánmunka a legszigorúbban eltiltassék.

Pályáörri állások betöltése.

A pályafentartási munkások a pályáörri kinevezéseknél előnyben részesüljenek.

Tüzelő.

A talpfát elsősorban a pályáörök, pályamunkások és pályafentartási kézművesek kapják.

Szerszám.

Az ipari munkások ne saját, hanem a Máv.-tól nyert szerszámmal dolgozzanak.

A pályamunkások részére pedig használható szerszámot kérünk.

Munkarend.

A munkarend a pályafelügyelő irodája előtt kifüggesztve tartandó, azonkívül minden előmunkás kapjon egy példányt.

Műhely.

Kérjük a műhelytetők javítását, az üveg-
tetőknek napvédőkkel s a műhelyeknek lég-
huzatmentesítő és szellőző készülékkel való
ellátását.

A műhelyek a bevezetett munkaidő után vagy annak megkezdése előtt tisztogatassanak.

A kályhák jó karban tartassanak s a főtésről gondoskodva legyen, továbbá minden munkás egy elzárható ruhaszekrényt kapjon.

Azon helyeken, hol a műhelyek szűk volta miatt a szabadban kell a munkát végezni, a műhelyek annyira bővítettessék, hogy az eddigelé szabad ég alatt végzett munka a műhelyben, esetleg fedél alatt legyen végezhető.

Egyezményes munka.

Addig is, amíg az egyezményes munkarendszer eltöröltetnék, a munkaarak az összes műhelyekben egységesítettessék, továbbá szűnjön meg az a visszaélés, hogy bizonyos magasságu százaléknál többet nem fizetnek ki.

Minden csoportvezető kapja meg a saját szakmájához tartozó árszabályt. Egyezményes napszamosok, ha éjjeli őri szolgálatra osztatnak be, alpbérükhöz 50% pótlékot kapjanak.

Műhelyek világítása.

Minden műhely a sötétség beálltával kellőképpen világítottassék.

Munkabér-kifizetés.

A munkabér-kifizetés napján az egész nap rendes munkaidőn számoltassék el.

Kovácsműhely.

A kovácsműhelyek minden egyes tüzhelye fölé szabadba vezető kémény építettessék.

A kocsik felemelése.

A kocsik felemelése ott, ahol csak lehetséges, gőz- vagy villanyerőre berendezett daruval történjen.

Műhelyörök.

Műhelyben alkalmazott éjjeli és nappali örök szolgálai rangsorozatba osztassanak, önvédelemre megfelelő fegyvert kapjanak és kinevezetéseknél az 1888. évi tűzrendészeti törvény rendelkezései tartassanak szem előtt.

(Vége köv.)

SZÖVETSÉGI ÜGYEK.

A Vasuti Munkások Országos Szövetségének hivatalos közleményel.

A szövetség központjának telefonszáma 76-01.

A Stegisták kérelme. A volt osztr.-magyar államvasuti alkalmazottak, mint a Steg nyugbérpénztárának tagjai f. hó 7-én, délután 3 órakor Ujpesten, az Arpad-ut 102. szám alatt levő Fábán-féle vendéglőben jól látogatott értekezletet tartottak, amelyen a Máv. nyugdíjintézet és a Steg nyugbérpénztár között levő differenciák megszüntetése, illetve az egyenjogúsítás céljából beterjesztendő emlékirat dolgában tanácskoztak.

Az előkészítő-bizottság indítványára elhatározták, hogy a Vasuti Munkások Országos Szövetségét kérik meg, hogy ebben a kérdésben az emlékiratot az illetékes helyre beterjeszesse.

Beszámoló.

Sumony. Szövetségünknek Sumony községben levő tagjai vasárnap, október 7-én tartották a helyicsoportot alakító gyűlésüket. Elnöknek Keller János, jegyzőnek Lázár Lajos tagtársak választottak meg. Előadó Szeicz Lajos munkástársunk volt Pécsről, aki egyórással tartalmas beszédben fejtegette a Szövetség célját és hasznát, továbbá ismertette az alapszabályokat. A nagy tetszéssel fogadott beszéd után Szeicz munkástársunk feltette a kérdést, hogy megalakítják-e a szövetségünk sumonyi helyicsoportját, amit egyhangulag elhatároztak.

Ezután következett a vezetőség megválasztása.

Elnök lett Garai József, jegyző Lázár Lajos, pénztárnok Tóth István, ellenőrök Keller János és Tolnai Ferenc, bizalmiférfiak Sipos József és Martin József. Elnök elfoglalja helyét, mire ismét Szeicz Lajos munkástárs veszi át a szót; részletesen megmagyarázza a vezetőség teendőit és felkéri az új vezetőséget a tiszta vezetésre és arra, hogy kötelességüknek lelkiismeretesen tegyenek eleget. Felszólalt még Keller János tagtársunk, ki ugyancsak a szívós összetartásra és szervezkedésre buzdította kartársait. Csak akkor érünk el — ugymond — egy boldogabb jövőt, ha egymásban testvért látunk, nem ellenséget. Szövetségünk lelkes éltetésével zárult be a gyűlés.

A helyicsoportok közleményei.

Budapest, Északi h. cs. Értesítjük tagjainkat, hogy f. hó 20-án, szombaton, a helyicsoport helyiségében (Hungária-körut 289, Tolmár-féle vendéglő) rendkívül érdekes felolvasást tartunk, melyre felhívjuk tagjaink figyelmét.

Budapest-ferencvárosi és dunaparti h.-cs. minden kedden este 7-9-ig értekezletet, minden hó negyedik keddjén vezetőségi ülést tart. Taggyűlést minden hó első keddjén.

Debrecen. Szövetségünk debreceni helyicsoportjának vezetősége a tagok óhajának eleget téve, elhatározta, hogy november hó 1-én szövetségünk helyiségében könyvtárt létesít, mely kizárólag tudományos műveket fog tartalmazni. Minthogy tagjaink közül többen már ilyen műveket föl is ajánlottak könyvtárunk részére, ezton hívja fel helyicsoportunk vezetősége azon nemesgondolkozású tagtársaink figyelmét ígéretük teljesítésére.

Monor. Értesítjük a tagtársakat, hogy f. hó 21-én, vasárnap d. e. 10 órakor, Monoron a fürdő-vendéglőben értekezletet tartunk.

Kisujszállás. A helyicsoport elnöksége felkéri a vezetőségi tagokat és tagtársainkat, hogy a vezetőségi és a taggyűlésen pontosan jelenjenek meg.

Pécel. A péceli helyicsoport vasárnap délután 3 órakor beszámolót tart az orsz. vezetőségi értekezletről.

Kecskemét. Folyó hó 7-én este megtartott taggyűlésünk elhatározta, hogy tekintettel a vidéki tagtársaink jogos kérésére, a minden hó első vasárnapján tartandó taggyűlést nem vasárnap este, hanem vasárnap délelőtt fogjuk a jövőben megtartani, amelyre tagtársainkat úgy vidékről, mint a helybelieket saját érdekükben kérjük a tömeges megjelenésre.

Szeged. Helyicsoportunk hivatalos helyiségét Németh István Laudon-utcai vendéglőjébe helyezte át, ahol f. hó 21-én, vasárnap délután 3 órakor egy központi kiküldött részvételével rendes havi taggyűlést tart, melyre helyicsoportunk összes tagjait ezután meghívja a vezetőség. Tekintettel a gyűlés tárgyának fontosságára, kérjük az összes tagokat, hogy a gyűlésen megjelenjenek.

Kisvárdá. Helyicsoportunk minden hó első vasárnapján taggyűlést tart délután 2-4-ig. Hivatalos órák minden szombaton este 6 órától, amikor panaszok és egyéb ügyek elintéztetnek, ugyszintén új tagok felvétele is eszközöltetik.

Debrecen. Tisztelettel értesítjük a vigalmi bizottsági tagtársakat, hogy a tél folyamán a vigalmi gyűlések vasárnap délután 3 órakor lesznek és kérjük ezekre pontosan megjelenni.

A helyicsoportok figyelmébe. A hét folyamán megküldöttük a különféle szaklapokat a helyicsoportoknak tagjaik részére, olvasás céljából. Ugyanezen csomagban küldtünk lapunk 41-ik számából, mely a pályőrök emlékiratát tartalmazza. Felhívjuk munkástársainkat, hogy ezen lapokból — bárhová utaznak — vigyenek magukkal és a vonal mentén minden őrháznál dobjanak le példányokat, hogy mindenütt tudomást szerezzenek pályőr-testvéreink mozgalmunkról.

A központi vezetőség.

LEVELEZÉS.

Tenke. (Győztünk, pályafelügyelőim!) Ez évi június hó 25-én, a hét év óta itt dolgozó pályamunkások megkérték az osztályvezető főmérnököt szóbelileg, hogy kegyeskednék a nyári három hó időtartamra a napi bérüket 1.80 koronára felemelni. Ezt a főmérnök meg is tette és meghagyta a négy hajtányosnak, hogy ha haza érkeznek, mondják meg szóval Mille Sándor pályafelügyelőnek, hogy számolja el a munkásokat 1.80 fillérrel. Julius hó 1-én a fizetésnél, kitűnt, hogy a pályafelügyelő nem számolta el. Természetes, hogy felszólaltak a fizetésnél. Erre a pályafelügyelő azt mondotta, hogy ő az ilyes szóbeli állításnak hitelt nem ad. Julius hó 28-án jött a főmérnök ur és a munkások ismét megkérték, hogy ha már június hóban nem lehetett elszámolni — a pályafelügyelő szerint azért, mert a munkakönyvbe már be volt írva az 1.60 kor. — utólag, szeptember hóban legyen pótlólag elszámolva. Szentleleky főmérnök ur ismételten teljesítette a kérelmet. Így a munkások július és augusztus hóban meg is kapták az 1.80 koronát. Szeptember havában nem is gondoltak arra, hogy a főmérnök ur ígérete dacára meg ne kapják az 1.80 koronát és a két év óta dolgozó munkások az 1.60 koronát. Amde mily csalódás ért bennünket. Kiknek kellett volna kapni az 1.80 kor. napibért, azok kaptak 1.60 koronát s amely munkásnak járt volna 1.60 kor., az kapott 1.40 koronát.

Ez alkalommal kijelentette a pályafelügyelő ur, hogy eddig ti voltatok az urak, ezentúl én leszek az ur, mert jön a tél. E kijelentés után végtelen elkeseredés fogta el munkástársainkat és október hó 2-án sztrájkba

álltak és hat napig tartó küzdelem után a pályafelügyelő a főmérnök ur rendelete folytán október havára engedélyezett 1.80 korona napibér mellett négy munkás munkába állott.

Szóval, ez a sztrájk győzelemmel végződött, ami igen fájhat a munkások érdekei ellen törő pályafelügyelőnek. Ez az ur egyébként nagy ellensége a mi szövetségünknek. Most már tanulhatott annyit, hogy az ő ellenszeme nem sokat árthat nekünk, se télen, se nyáron. Mi a szervezetség, az összetartás fegyverével visszaverjük az ily Mille-féle szentkoronás támadásokat, akár milyen erősek legyenek is. Mert higgye el Mille ur, hogy mi már nagyon sok pályafelügyelőt láttunk, de egytől se ijedtünk meg, akár milyen hengegő és rosszakaratu napszám-kupec volt is.

Zágráb. (A napibérért dolgozó napszámok.) Ezek a műhelyben dolgoznak, 2.40 kor. fizetést kapnak, számszerint 9-en vannak. Igaz ugyan, hogy e bér a hó minden napjára van kivéve, de a munkaidejük szabályozva minczen. Ritkán van rá eset, hogy tíz órai munkaidő elteltével haza mehetnének. Vasárnap munkaszünet nincs, sőt ünnepnap szintén be kell menniük szolgálatba. A gyakorlat szerint vasár- és ünnepnapon legatább délután szabadok volnának, de ezt nem tartják be, mert a legtöbb esetben találkozik valamely sürgős elvégezni való, melyért ezen időt is el kell tölteni úgy, hogy hónapokig nem jutnak néhány órai szabadsághoz. Az sem ritka eset, hogy egy napi munka után is éjjel 12 óráig, sőt előfordult már, hogy reggel 3 óráig, sőt másnap reggelig is kellett dolgozniok anélkül, hogy ezért valamely rendkívüli működési pótlékot kaptak volna. De az már előfordult, hogy amikor fontos magánügyben eljárni kellett, amely több órai szabadságot igényelt, akkor is nehezen lehetett hozzájutni. Ha pedig hozzájutottak, úgy a szabadságban eltöltött órákat levonták, sőt levonják még most is.

Már néhányszor emiatt felszólaltunk a művezetőnél és az osztályfőnöknél, voltunk a műhelyfőnöknél is, de ez nem használt. Mindenütt vigasztalan válaszszalettel megelégedtünk, hogy mi vasár- és ünnepnapért is kapunk fizetést. Belátja kérelmünket minden igazságos ember, de a főnök ur csak azt hajtja, ha nem tetszik, úgy nem muszáj itt maradni. Hiszen nagyon sokan vannak lakóknál összetett kezekkel, akik örülnének, ha csak annyi keresetet is szerezhetnének.

Mi azt kérjük, hogy a megszállt különórákért is kapjunk fizetést, ha már a rendes tíz órai munkaidőt betartani nem lehet.

Debrecen. (Kik az izgatók?) A debreceni üzletvezetőség osztálymérnökségeinél nagyon fontos és hasznos tudományra tehet szert az ember, ha megfigyeli az ottani intézkedéseket, amelyek világosan bebizonyítják azt, amiről még idáig sejtelmünk sem volt. E szerint a miniszteri rendeleteket és a törvény paragrafusait csak a munkásosztálynak kell betartani. Ha nem teszi, szigorúan megbüntetik. Az urak egyáltalán figyelembe sem veszik, lépten-nyomon ellentétbe helyezkednek vele s még a hajuk szála sem görbül meg érte.

Nem bírjuk elhallgatni azt a sok panaszt, mely a debreceni osztálymérnökségektől nap-nap után érkezik. Ők azon miniszteri rendeleteket, amelyek a munkásságnak megadják fegyvergyakorlat alkalmával eltöltött időre a napi bért, továbbá a nyolc napi fizetéses szabadságot is, amint az osztálymérnökségek, legtöbb esetben megtagadnak. Nem törődnek, ha éhen hal is a szegény ember családja, míg ő „a Hazáért” a fegyvert forgatja, egyszerűen elutasítják.

A fizetéses szabadság is jár minden vasúti munkásnak, ki már a vasútnál öt évet eltöltött és az utóbbi tizenkét hónapon belül nagyobb büntetése nem volt. Ők erre sem adnak semmit, nem bánják, ha harminc évet

szolgált is az illető munkás, egyszerűen elutasítják. A debreceni üzletvezetőségnek már egyszer felhívtuk a figyelmét ezekre az önkénykedő, igazságtalan eljárásokra és egész biztosra vettük, hogy az üzletvezető ur. — mint jogász ember tudni — fogja hogy a törvényt vagy a miniszteri rendeleteket be kell tartani mindenkinek. Az állomás és vonatkísérő személyzet között is nagy az elkeseredés. Minden legcsekélyebb dologért 8-10 koronára büntetik őket. És nem veszik egyáltalán figyelembe, hogy emberfeletti, nehéz munkájukért mily csekély díjazást kapnak. Valóságos oroszországi állapotok és mégis — mi vagyunk az izgatók.

Mura-Keresztur. (A pályamester ur üzelméi.) Az itteni pályamester ur valósággal üzérkedik a keze alá került pályamunkásokkal. Reggel hat óra előtt és este hat óra után az udvarán foglalkoztatja őket mindenféle házi munkával, sőt mezei munkára is szorítja őket. Aki vonakodik a pályamester parancsát teljesíteni, azt azzal fenyegeti meg:

— Majd jön a tél és kellene a napszám, de nem lesz!

Krumpli-ásásra, kukoricaszedésre, kapálásra minden munkásnak kell küldeni maga helyett egy munkást. Minden szombaton be kell menni egy asszonynak, aki konyhát mos, szobát surol; minden két hétben két asszonynak, aki a nagymosást végzi. Ha túró, ha tejföl vagy tojás kell, valamelyik munkásnőnek ad egy hatost, hogy hozzon érte, de jaj neki, ha elmeri venni, ha vissza nem adja. Tűzgyújtás, vízfordás, cipőpucolás, kert-sarabolás mind a pályamunkások dolga.

Talán nem jól van ez így? Talán a Máv. nem tart a pályamesternek szolgálókat, kisbéreseket? Az igaz, hogy a munkások szó nélkül végzik ezeket a teendőket, de nem azért, mert a pályamester urnak a munkásokhoz való jóindulatát akarnák vele megköszönni, hanem azért, mert a pályamester ur menten elécsapatja azt, aki nem kapál, nem mos, nem vagfát, nem koppaszt csirkét. Ezeket a gyálázatos üzelmeket a murakereszturi pályamester ur személyével együtt ajánljuk az illetékes körök figyelmébe.

Brassó. (A mozdonyfelügyelő urak.) A brassói fűtőházból kaptuk a következő panaszt: Szeptember hó 29-én az 530. sz. vonathoz értesítették és elutaztam reggel 3 órakor Predeálra, onnan vissza Brassóba. Délután utaztam az 596. sz. vonattal Predeálra és visszatértem az 529. sz. vonattal Brassóba. Az érkezés után tolattunk és amikor haza tértem, éjjeli 12 óra lett.

Ez a szolgálat megfelel elszámolásképpen egy napi díjnak. Másnap, 30-án jelentkeztem reggel 9 órakor a mozdonyfelügyelő uraknál. Ezek azt rendelték, hogy a 2620. sz. mozdonyt tömítsem meg valamennyi tömszelencéjét. Megtettem. Ekkor azt rendelték, hogy tisztítsam is meg. Azt mondtam, hogy el kell utaznom Predeálra az 592. sz. vonattal este 6 óra 30 perckor.

Tolnai és Kócs mozdonyfelügyelő rámriváltak, hogy muszáj megtakarítanom és elutaznom. Ebédre haza akartam menni. Mire hazaértem, már az értesítő a nyomomban volt, hogy a szolgálatból eltávozott és azonnal el kellett utaznom az 502. számú gyorsvonattal. Még ennem sem lehetett, elmentem Predeálra, onnan visszatértem az 585. sz. vonattal. Hazakerültem a szolgálatból este 7 óra 30 perckor.

Október hó 1-re ki voltam írva az 590. és 580. számú vonatokhoz Predeálra. Indulás előtt egy órával jelentkeztem s megtekintettem ujlág szolgálatomat és láttam, hogy ki vagyok húzva, más kisegítő fűtő van kiírva helyettem. Bementem az irodába. Tolnai mozdonyfelügyelő ur hevert a díványon. Jelentkeztem szolgálatételre.

A mozdonyfelügyelő ur erre azt felelte, hogy tán én akarom a rendeletet csinálni? Én nem akarom — mondtam — csak azért jöttem be, hogy meggyőződést szerezzek, mi okból van kiírva más kisegítő fűtő helyettem. Erre nekem azt felelte nagy gorombán:

— Kitakarodj az irodából, te paraszt! Te egy piszkos ember vagy, nem érdemelsz szolgálatot.

Megjegyzem, én egész éven keresztül büntetve nem voltam.

Eltávoztam az irodából, 6 kijött utánam és azt mondta, hogy ha te akarsz rakni 25 tonna szenet, megvan a napod és bevezetem, azután hazamehetsz. Én hazamentem, feljegyeztem a szolgálataimat, hogy

